

VRAGENLIJST VOOR KANDIDAAT-COMMISSARIS**Andrius KUBILIUS****Defensie en Ruimtevaart****1. Algemene bekwaamheid, inzet voor Europa en onafhankelijkheid**

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u met name geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarvoor u bevoegd zou zijn? Hoe denkt u bij te dragen aan de uitvoering van de politieke richtsnoeren van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en een genderperspectief wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille? Hoe gaat u uitvoering geven aan de mainstreaming van jeugdbelangen?

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

De afgelopen drie decennia heb ik mijn leven gewijd aan de politiek en het bevorderen van het gemeenschappelijk belang. Vanuit de academische discipline van de natuurkunde ben ik in 1988 de politiek ingegaan met de golf van “Sajūdis” voor een vreedzame strijd van het Litouwse volk om na 50 jaar bezetting door de Sovjet-Unie onze vrijheid terug te krijgen. Veel van mijn waarden zijn geworteld in die tijd van “Sajūdis”, de wederopbouw van de Litouwse staat en de terugkeer van Litouwen in de familie van Europese democratieën. In al mijn werk in de politiek ben ik altijd een overtuigd Europeaan geweest. Het lidmaatschap van Litouwen van de EU en de NAVO is een voorbeeld van een historisch wonder: het heeft onze onafhankelijkheid helpen consolideren en mogelijkheden gecreëerd voor uitzonderlijk economisch en maatschappelijk succes. Ik ben dan ook overtuigd van de ongekende transformatieve kracht van het EU- en NAVO-lidmaatschap, dat ook in andere delen van Europa kan worden gerealiseerd.

Gedurende mijn hele politieke loopbaan heb ik verschillende politieke leidinggevende functies vervuld, waardoor ik een breed scala aan kennis, ervaring en vaardigheden heb opgebouwd. Ik ben twee keer premier van Litouwen geweest (1999-2000 en 2008-2012). Tijdens mijn eerste termijn werd mijn land geconfronteerd met een diepe economische crisis (als gevolg van de Russische economische crisis van 1998), en de tweede keer met de wereldwijde financiële crisis van 2008-2012. Met onpopulaire maar noodzakelijke hervormingen en herstructureringen, en met doeltreffende hulp van de EU, zijn mijn regeringen erin geslaagd deze crises met succes te boven te komen.

Vanaf het begin van de Maidan-revolutie heb ik getracht de internationale steun voor Oekraïne te helpen consolideren. In 2022 heb ik het initiatief genomen tot het wereldwijde parlementaire netwerk “United for Ukraine” (U4U), een wereldwijde pleitbezorger voor de Oekraïense zaak. Zoals Ursula von der Leyen als verkozen voorzitter van de Commissie heeft opgemerkt in haar politieke beleidslijnen, is “de beste investering in Europese veiligheid [...] investeren in de veiligheid van Oekraïne”. Anderzijds moet de EU ook voorbereid zijn op de meest extreme militaire noodsituaties (zoals opgemerkt in mijn opdrachtbrief). Daarvoor moeten we het Europese defensiesysteem herzien (Ursula von der Leyen, GLOBSEC, 30.8.24).

Als gevolg van de Russische oorlog tegen Oekraïne hebben we te maken met de ernstigste veiligheids crisis op het Europese continent sinds de Tweede Wereldoorlog. Maar een crisis biedt ook een kans. Jean Monet al in 1957 dat Europa in crises zal worden gevormd en het resultaat zal zijn van de oplossingen voor die crises. Zoals in de politieke beleidslijnen wordt opgemerkt, moeten we uit de huidige veiligheids crisis komen door de Europese defensie-unie tot stand te brengen.

Daarom zal het mijn verantwoordelijkheid zijn om, in nauwe samenwerking met de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter en onder leiding van de uitvoerend vicevoorzitter voor Technologische Soevereiniteit, Veiligheid en Democratie, de voorwaarden te scheppen waarin de defensie- en ruimtevaartindustrie

voldoende middelen ter beschikking kan stellen om van dit nieuwe tijdperk een realiteit te maken. Samen met de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter, zullen wij in de eerste honderd dagen van het mandaat samen een witboek over de toekomst van de Europese defensie presenteren. Dit witboek zal het kader vormen voor de nieuwe benadering van de rol van de EU op het gebied van defensie. Daarin zullen onze investeringsbehoeften worden aangewezen en zal de weg naar een echte Europese defensie-unie worden uitgestippeld.

Ik zal bij mijn werkzaamheden mijn best doen om gendermainstreaming in het defensie- en ruimtevaartbeleid toe te passen. Als ik word benoemd, zal ik als commissaris mijn uiterste best doen om bij te dragen aan de initiatieven van de Commissie op het gebied van gendergelijkheid, met name aan de nieuwe strategie voor gendergelijkheid voor de periode na 2025.

Ik zal bij al mijn werkzaamheden als commissaris het jongerenbeleid volgen dat in de politieke beleidslijnen is uiteengezet, onder meer door de eerste jaarlijkse jongerenbeleidsdialoog over defensie en ruimtevaart te organiseren, daar zelf aan deel te nemen, en er een jaarlijkse gebeurtenis van te maken. Jongeren zien vrede en internationale veiligheid als een van de belangrijkste punten van zorg. Bij de beleidsvorming binnen mijn portefeuille zal ik rekening houden met de feedback van jongeren.

Verantwoordelijk leiderschap en een strikte maatstaven voor transparantie, gedrag en ethiek van politici zijn van het grootste belang. Ik heb mij altijd getracht open te stellen, mijn belangenverklaringen zijn altijd toegankelijk geweest voor het publiek, en de belangenverklaringen met betrekking tot mijn benoeming als commissaris zullen ook door het Europees Parlement worden gepubliceerd.

Wat onafhankelijkheid, transparantie, onpartijdigheid en beschikbaarheid betreft, zal ik de letter en de geest van de EU-Verdragen volgen, de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 339 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie naleven, de gedragscode voor de leden van de Europese Commissie naleven, en in het Europees belang handelen zonder instructies van derden te aanvaarden. Ik zal mij voor de verdediging en uitvoering van de EU-Verdragen inzetten en neutraal en onafhankelijk handelen ten aanzien van de belangen van de afzonderlijke lidstaten, met inbegrip van de lidstaat die mij heeft voorgedragen. Mocht zich in de toekomst een potentieel belangenconflict voordoen bij de uitoefening van mijn taken als commissaris, zal ik verkozen voorzitter Von der Leyen daarvan onmiddellijk op de hoogte brengen.

2. Beheer van de portefeuille en samenwerking met het Europees Parlement

Kunt u beloven het Parlement naar behoren te zullen informeren over uw activiteiten en die van uw diensten? In welk opzicht bent u van mening dat u verantwoording verschuldigd bent aan het Parlement?

Welke specifieke toezeggingen bent u bereid te doen met betrekking tot uw betrokkenheid bij en aanwezigheid in het Parlement, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, transparantie, samenwerking en een doeltreffende follow-up van de standpunten van het Parlement en verzoeken om wetgevingsinitiatieven? Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad tijdig van informatie en documenten te voorzien?

Als voormalig en huidig lid van het Europees Parlement en als voormalig nationaal parlementariër en premier weet ik hoe belangrijk parlementair toezicht en nauwe samenwerking met het Parlement is en ik weet wat het betekent om de belangen te behartigen van burgers uit afgelegen regio's van de Europese Unie en landen in de nabijheid van conflictgebieden.

Ik zal met het Parlement en de relevante commissies samenwerken in alle stadia van het beleidsvormingsproces en de politieke dialoog, onder meer door voor de bevoegde parlementaire commissies te verschijnen. Ik zal het hoger management van mijn diensten ook opdragen om in hun agenda voorrang te geven aan uitnodigingen van het Europees Parlement. Als wezenlijke onderdelen van die toezegging zal ik ervoor zorgen dat schriftelijke vragen van leden van het Europees Parlement snel worden beantwoord en dat resoluties van het Europees Parlement naar behoren en tijdig worden opgevolgd, en zal ik beschikbaar zijn voor bilaterale vergaderingen met de voorzitters en hun leden van deze commissies. Bovendien zal ik mijn kabinet en de diensten onder mijn verantwoordelijkheid vallen opdragen open te staan voor discussie met leden, fracties en personeel van het Europees Parlement en te zorgen voor een regelmatige informatiestroom op technisch niveau. Overeenkomstig de beleidslijnen van de verkozen voorzitter zal openstaan voor verzoeken van het Europees Parlement om op de meest geschikte wijze te debatteren in de plenaire vergadering.

Om nieuwe manieren voor vooruitgang en ideeën voor het versterken van de stem van burgers en maatschappelijke organisaties in de Europese Unie te vinden, zal ik zorgen voor een passende follow-up van de aanbevelingen van de Conferentie over de toekomst van Europa. Op basis van mijn ervaring met de bevordering van internationale netwerken zal ik actief streven naar nieuwe vormen om netwerken en samenwerkingen aan te gaan met het maatschappelijk middenveld en onafhankelijke deskundigen.

Ik ben voornemens voort te bouwen op de beginselen die zijn neergelegd in zowel de politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter van de Commissie als mijn opdrachtbrief, door gebruik te maken van mijn werkcultuur van dialoog met regelmatige betrokkenheid bij parlementaire commissies en trialogen. Ik zal het beginsel van gelijke behandeling volledig eerbiedigen in de betrekkingen met het Europees Parlement en de Raad, overeenkomstig de bepalingen van het Kaderakkoord van 2010 en het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 2016.

De belangrijkste wetgevingsvoorstellen waar in mijn opdrachtbrief naar wordt verwezen, met name die over het programma voor de Europese defensie-industrie en de toekomstige EU-ruimtevaartwetgeving, zullen essentiële eerste mijlpalen van mijn werkzaamheden zijn, met het Europees Parlement als medewetgever. Daarnaast zal ik, zoals vermeld in mijn opdrachtbrief, bijzondere nadruk leggen op de opstelling van een jaarlijks voortgangsverslag over handhaving en uitvoering en zo bijdragen tot het verminderen van de administratieve lasten en rapportageverplichtingen voor bedrijven, en zal ik dat verslag voorleggen aan zowel de parlementaire commissies als de Raadsformaties.

Ik ben mij er volledig van bewust dat mijn portefeuille, als ik tot commissaris word benoemd, betrekking zal hebben op gevoelige onderwerpen, die vertrouwelijk moeten worden besproken. Gevoeligheid zal mij er niet van weerhouden constructieve manieren te vinden om in een geest van wederzijds vertrouwen met het Europees Parlement van gedachten te wisselen.

Ik sluit mij volledig aan bij de toezegging van de verkozen voorzitter om het Parlement een grotere rol te geven bij het initiëren en vormgeven van wetgeving, en ik sta klaar om, in overeenstemming met haar beleidslijnen, op de resoluties van het Parlement uit hoofde van artikel 225 VWEU te reageren met wetgevingsvoorstellen, met volledige inachtneming van de beginselen van evenredigheid, subsidiariteit en beter wetgeven. Daartoe zal ik, in voorkomend geval, een gestructureerde dialoog met u organiseren om te bespreken hoe we vooruitgang kunnen boeken met resoluties uit hoofde van artikel 225 die onder mijn bevoegdheid vallen en die door uw instelling kunnen worden aangenomen, en zal ik ervoor zorgen dat de Commissie tijdig op dergelijke resoluties reageert.

Vragen van de Commissie buitenlandse zaken

3. Er is u een nieuwe rol toebedeeld: de opbouw van een echte Europese defensie-unie op Europees niveau coördineren. Hoe denkt u dat ambitieuze doel binnen het tijdsbestek van uw mandaat te verwezenlijken? Hoe ziet u de taakverdeling en de complementariteit van de rollen met de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger, gezien diens leidende rol in het GVDB, en met de voorgedragen uitvoerend vicevoorzitter voor Technologische Soevereiniteit, Veiligheid en Democratie? Wat zouden, zonder vooruit te lopen op de besluitvormingsprocessen van de Commissie, uw concrete prioriteiten zijn qua wetgevings-, begrotings- en politieke initiatieven, met inbegrip van gezamenlijke initiatieven en doelstellingen voor de portefeuille Defensie en Ruimtevaart op korte, middellange en lange termijn voor de duur van uw mandaat? Wat zijn de belangrijkste uitdagingen bij het nastreven van deze prioriteiten en doelstellingen, hoe zou u die het hoofd bieden en hoe bent u van plan dat te financieren?

In een geopolitieke context die wordt gekenmerkt door meerdere complexe en veranderende dreigingen, moeten we dringend sneller vooruitgang boeken in de richting van een echte Europese defensie-unie. Hiervoor is een paradigmawisseling nodig, alsook een systematische herziening van defensie in Europa, zonder afbreuk te doen aan de onbetwiste soevereiniteit van de lidstaten op het gebied van defensie.

Naar mijn mening betekent de totstandbrenging van een Europese defensie-unie dat we de staat van gereedheid en paraatheid van de EU op het gebied van defensie in het algemeen stabiel krijgen. De EU en haar lidstaten moeten de burgers, de territoriale integriteit, de kritieke activa en infrastructuur, de kernwaarden en de democratische processen van Europa kunnen beschermen. De echte defensie-unie moet ook kunnen bouwen op een competitieve, innovatieve en veerkrachtige Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB). Hiervoor zijn gezamenlijke, geleidelijke en gestage inspanningen nodig, die zijn gebaseerd op een gezamenlijk begrip van onze behoeften en doelstellingen.

Zoals voorzitter Von der Leyen in de politieke beleidslijnen van de volgende Commissie heeft uiteengezet, moeten we vormgeven aan een nieuwe aanpak en onze investeringsbehoeften in kaart brengen om een echte Europese defensie-unie tot stand te brengen. Als ik word benoemd, zal ik daartoe samen met de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid een witboek over de toekomst van de Europese defensie presenteren, om een echte Europese ambitie en passende acties te helpen vaststellen. Daarbij voorzie ik drie belangrijke discussiepunten. Ten eerste impliceert een Europese defensie-unie een gestroomlijnd bestuur en een naadloos verband tussen de verantwoordelijkheden en activiteiten die onder het Verdrag betreffende de Europese Unie, respectievelijk het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vallen. Het kernbeleid inzake defensie en het industriebeleid moeten hand in hand gaan. Ten tweede moet een Europese defensie-unie gebaseerd zijn op een gemeenschappelijke analyse en perceptie van bedreigingen. Ten derde moet worden herinnerd aan de toezegging om meer, beter, gezamenlijk en Europees in te kopen en volledig gebruik te maken van de bestaande instrumenten en middelen, en moeten we overwegen onszelf de ontbrekende extra middelen te geven die we nodig hebben om onze essentiële doelstellingen te verwezenlijken.

In deze situatie kunnen aspecten van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid niet langer los worden gezien van het defensie-industriebeleid van de EU. Degenen die bedreigingen monitoren en de bijbehorende behoeften vaststellen, moeten doeltreffender samenwerken met degenen die onze industriële programma's en de bijbehorende middelen kunnen activeren. Dit is niet alleen een voorwaarde voor ons succes, maar de kern van onze missie. Evenzo moet het werk aan de Europese defensie-unie ook ten goede komen aan het concurrentie- en productievermogen van de defensie-industrie en aan de samenhang van de interne en externe dimensie van ons veiligheidsbeleid. Om onze gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, betekent dit dat de commissaris voor Defensie en Ruimtevaart nauw zal moeten samenwerken met de voorgedragen uitvoerend vicevoorzitter voor Technologische Soevereiniteit, Veiligheid en Democratie en met de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.

Deze samenwerking zal ook helpen het potentieel van de ruimtevaartprogramma's en -initiatieven volledig te benutten ten behoeve van belangrijke prioriteiten: veiligheid en defensie, veerkracht, economische groei, en de digitale en groene transitie. We hebben een sterke en innovatieve ruimtevaartindustrie nodig waarmee we aan onze dringende behoefte aan geavanceerde ruimtevaartsystemen voor de EU kunnen voldoen, die concurrerend en gediversifieerd is en de onafhankelijkheid van de Unie kan waarborgen. Een dergelijke ruimtevaartindustrie zal nieuwe technologieën, oplossingen en industriële processen voortbrengen en bijdragen tot de ontwikkeling van onze EU-vlaggenschipinitiatieven op ruimtevaartgebied. Ik voornemens vooruitgang te boeken met de werkzaamheden aan een strategie voor een satellietdata-economie, het concurrentievermogen van de ruimtevaartindustrie van de EU te versterken en de groei van innovatieve start-ups en kmo's te bevorderen.

Het streven naar synergieën zal uiteraard centraal staan in mijn optreden, te beginnen met defensie en ruimtevaart. Voortbouwend op de EU-ruimtestrategie voor veiligheid en defensie, moeten we zo veel mogelijk gebruikmaken van de ruimte voor defensie, en moeten we de ruimtevaartactiva van de EU en de lidstaten beschermen. Als ik word benoemd, zal ik voorrang geven aan de ontwikkeling en uitrol van ruimtediensten ter ondersteuning van defensie, zoals de veilige connectiviteitsdiensten van de publiek gereuleerde dienst van Galileo en IRIS2, en van een aardobservatiedienst voor overheids- en defensiegebruikers. Om ervoor te zorgen dat deze programma's op veilige en betrouwbare wijze worden uitgerold, moet de Unie autonome, betrouwbare en kostenefficiënte toegang tot de ruimte kunnen krijgen. Ik zal ervoor trachten te zorgen dat Europa haar soevereiniteit wat betreft toegang tot en gebruik van de ruimte versterkt door de inspanningen om veilige autonome toegang tot de ruimte verkrijgen op te voeren en ook door middel van meer diversificatie en meer concurrentie tussen Europese aanbieders van lanceerdiensten.

Het aantrekken van investeringen in zowel de defensie-industrie als de ruimtevaartsector zal een overkoepelende prioriteit van dit mandaat zijn, met name om de uitdagingen met betrekking tot het concurrentievermogen van de EDTIB aan te pakken. Een belangrijk probleem was chronische onderinvestering, hetgeen is benadrukt in de analyse van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger waaruit blijkt dat 1,1 biljoen EUR meer aan defensie zou zijn toegewezen als de lidstaten van 2006 tot en met 2020 consequent 2 % van hun bbp aan defensie hadden besteed. De doeltreffendheid van de EDTIB komt verder in het gedrang door marktfragmentatie, waarbij afzonderlijke EU-landen de voorkeur geven aan hun eigen defensie-industrie, hetgeen leidt tot inefficiënte, kleinschalige productie in de hele Unie. Deze fragmentatie en onderontwikkelde productiecapaciteit blijkt nogmaals uit het feit dat tussen het begin van de Russische agressie in Oekraïne en juni 2023 ongeveer 75 % van de EU-defensieaankopen buiten de EU werden gedaan. Bovendien is de groei van de defensie-uitgaven (slechts 19,7 % tussen 1999 en 2021) sterk achtergebleven bij die van andere wereldmachten zoals de VS, Rusland en China, die hun defensiebegrotingen in dezelfde perioden veel sterker hebben zien stijgen.

Zowel voor defensie als voor ruimtevaart moeten we waarborgen dat we dringende geopolitieke en veiligheidsuitdagingen het hoofd bieden. Een eerste stap is mogelijk het bundelen van middelen in vlaggenschipprojecten van gemeenschappelijk belang op het gebied van defensie. Ik ben mij er volledig van bewust dat het aanwijzen van belangrijke investeringsprioriteiten geen gemakkelijke opdracht zal zijn waar het gaat om het vergroten van onze paraatheid of het versterken van de Europese bijdrage aan de NAVO. In dit verband zou ik het nuttig vinden mogelijkheden te onderzoeken voor het op meer gestructureerde manier monitoren van defensie-investeringen op EU-niveau, te beginnen met de indicatoren die in de strategie voor de defensie-industrie zijn genoemd, waarna dit verder kan worden uitgewerkt door die indicatoren in te beden in de beleidsprogramma's van de EU en de lidstaten. Op middellange termijn moeten we de lidstaten stimuleren om beter, gezamenlijk en Europees uitgaven te doen. Zoals uiteengezet in de politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter, bestaat de eerste opdracht uit de dringende heropbouw, aanvulling en transformatie van de nationale strijdkrachten, zoals gedefinieerd door de lidstaten.

Het volgende MFK biedt een belangrijke kans om het effect van het optreden van de Unie op het gebied van ruimtevaart te maximaliseren, de EU-begroting in te zetten om EU-prioriteiten te verwezenlijken, en voorspelbaarheid voor particuliere investeringen en nationale overheidsinvesteringen te bieden. Om een sterke en innovatieve ruimtevaartindustrie te ondersteunen, ben ik ook van plan lessen te trekken uit Cassini, het initiatief van de Commissie ter ondersteuning van ruimtevaartondernemerschap.

Zoals uiteengezet in de beleidslijnen van voorzitter Von der Leyen voor de nieuwe Commissie, zal een nieuw Europees fonds voor concurrentievermogen worden opgericht als een investeringscapaciteit ter ondersteuning van strategische sectoren die van cruciaal zijn voor het concurrentievermogen van de EU, waaronder de ruimtevaart. Als ik word benoemd, zal ik daartoe nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie en de commissaris voor Begroting, Fraudebestrijding en Openbaar Bestuur.

We hebben in het volgende MFK een ambitieuzere aanpak van defensiefinanciering nodig om het concurrentievermogen en de productiecapaciteit de Europese defensie-industrie te ondersteunen.

Als ik word benoemd, zal ik bijdragen tot de versterking van de eengemaakte markt door een echte eengemaakte markt voor defensie tot stand te brengen. Daarbij zal ik de nadruk leggen op normalisatie, waaronder de toepassing van de militaire normen van de NAVO door de lidstaten, en convergentie op het gebied van certificering. Dit omvat het bevorderen van het gebruik van overeengekomen civiele en defensienormen, zoals NAVO-STANAG's, in EU-programma's voor de defensie-industrie, en het ondersteunen van snelle wederzijdse certificeringsinspanningen om interoperabiliteit te waarborgen en belemmeringen voor markttoegang van defensieproducten in de hele EU te verminderen. Behalve over de herziening van de richtlijnen inzake de overdracht van defensiegerelateerde producten en overheidsopdrachten op defensiegebied, moeten we bovendien nadenken over betere markttoegang voor alle bedrijven, meer en vlottere grensoverschrijdende samenwerking en een grotere voorzieningszekerheid. Daarnaast zal ik, als ik word benoemd, in de eerste helft van 2025 samen met de andere leden van het college toewerken naar het voorstellen van EU-ruimtevaartwetgeving die de weg vrijmaakt voor een eengemaakte ruimtevaartmarkt. Dit zal het concurrentievermogen van onze ruimtevaartindustrie bevorderen, meer zakelijke kansen creëren en de zaken voor onze ruimtevaartondernemingen vergemakkelijken.

Ik ben er stellig van overtuigd dat voortdurende wisselwerking met belangrijke belanghebbenden, zoals het Europees Parlement, de Raad, de lidstaten, het bedrijfsleven, de onderzoeksgemeenschap en de bredere publieke opinie, de nodige betrokkenheid en consensus tot stand kan brengen ter ondersteuning van een ambitieuze agenda voor de Europese defensie-industrie en ruimtevaart.

4. De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne heeft geleid tot een grootschalige oorlog op het Europese continent. U wordt de eerste EU-commissaris voor Defensie en Ruimtevaart, met een leidende rol bij de totstandbrenging van een Europese defensie-unie en de opstelling van een witboek over de toekomst van de Europese defensie. Wat zullen uw prioriteiten zijn als het erom gaat de lidstaten te ondersteunen bij het herstellen van de Europese defensievermogens op korte, middellange en lange termijn teneinde de veiligheid van de EU-burgers te waarborgen? Kunt u in dit verband enkele voorbeelden geven van initiatieven die de Commissie zou kunnen ontwikkelen en die zouden beantwoorden aan de door de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger en de lidstaten vastgestelde behoeften en met de verbintenissen in de Verklaring van Versailles?

Ik ben er stellig van overtuigd dat we de nationale defensievoorraden moeten kunnen aanvullen en de strijdkrachten van de lidstaten moeten kunnen voorzien van het nodige materieel om de meest extreme militaire noodsituaties

aan te kunnen. Dit houdt in dat massale investeringen in om onze defensievermogens zo efficiënt mogelijk te herstellen.

Om aan deze kritieke behoeften te voldoen, zijn er twee verschillende uitdagingen op verschillende termijnen. Op korte termijn moeten we de EU dringend beter voorbereiden op een scenario van mogelijke militaire agressie. Tegelijkertijd moeten we plannen maken voor de middellange tot lange termijn en daarbij erkennen dat de VS in de komende decennia waarschijnlijk minder betrokken zullen zijn bij de Europese defensie naargelang zij zich meer richten op de strategische uitdaging van China. Deze twee uitdagingen onderstrepen de noodzaak om de autonomie en capaciteiten van de EU op defensiegebied snel te versterken en er zo voor te zorgen dat de Unie haar belangen en veiligheid daadwerkelijk kan beschermen in een steeds complexere mondiale context.

Bovendien ben ik van mening dat we onderzoek en ontwikkeling op het gebied van defensie op korte termijn moeten blijven ondersteunen door middel van het Europees Defensiefonds (EDF). Ook moeten we doorgaan met de uitvoering van onze twee noodinstrumenten: de verordening tot vaststelling van een instrument voor de versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (Edirpa) en de verordening betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (ASAP).

Om de totale vraag in de EU aanzienlijk op te voeren en de industriële productie van conventioneel defensiematerieel te vergroten, zijn echter veel meer inspanningen nodig, die de lidstaten zo nauw mogelijk moeten afstemmen, waaronder: i) een passende informatie-uitwisseling tussen de EU-lidstaten, de EU en de NAVO bevorderen over de huidige hoeveelheid defensiemiddelen en -behoeften, wat uiteindelijk zou kunnen resulteren in een outputplan voor de defensie-industrie van de EU om de productiecapaciteiten van de Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) op gecoördineerde en efficiënte wijze te maximaliseren en af te stemmen op de collectieve veiligheidsbehoeften van de EU-lidstaten en NAVO-bondgenoten; ii) samen met de lidstaten mogelijkheden onderzoeken om gezamenlijke voorraden aan te leggen op basis van militaire veiligheidscriteria van de EU en het monitoren van EU-indicatoren voor capaciteitsopbouw, en voor investeringen in de defensie-industrie die in nationale programma's kunnen worden geïntegreerd; iii) het bevorderen van gezamenlijke aanbestedingen in het kader van het toekomstige programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) om de vraag te bundelen en de prijzen te verlagen.

Daarom zal ik de dialoog aangaan met het Parlement en de Raad om het EDIP snel goed te keuren. Ik hoop daarbij te kunnen rekenen op uw essentiële steun hiervoor.

Verder reken ik op uw steun om militaire mobiliteit om te vormen tot een alomvattende militaire logistieke hulpbron, waarvoor onder meer aanzienlijke investeringen in infrastructuur voor militaire mobiliteit nodig zijn, en knelpunten in de regelgeving voor deze mobiliteit moeten worden weggewerkt. We moeten de capaciteit het luchtvrachtverkeer vergroten en meer investeren in logistieke infrastructuur zoals havens, luchthavens, spoorwegen, waterwegen en wegen. Wat deze aspecten van militaire mobiliteit betreft zal ik, als ik word benoemd, nauw samenwerken met de commissaris voor Duurzaam Vervoer en Toerisme. Daarnaast moeten we de nodige infrastructuur ontwikkelen, met inbegrip van systemen voor digitalisering, monitoring van de vervoersstromen en ladingsoptimalisatie, en de snelle grensoverschrijdende verplaatsing van troepen en uitrusting vergemakkelijken, waardoor deze veel sneller kunnen worden ingezet, waarmee onze collectieve defensie- en operationele paraatheid aanzienlijk worden verbeterd.

Deze maatregelen vragen om versterking van de militaire mobiliteit door alle belemmeringen daarvoor weg te nemen.

We moeten kunnen voorzien in nieuwe defensievermogens voor de strijdkrachten van onze lidstaten. We moeten over voldoende middelen beschikken om ons te concentreren op de grootste gemeenschappelijke en grensoverschrijdende dreigingen. Daarvoor zijn Europese investeringen in het volgende meerjarig financieel kader nodig. Maar wij zullen ook voorstellen doen voor dringende investeringsbehoeften op het gebied van defensie.

Daarnaast moeten we mogelijkheden onderzoeken om te stimuleren dat de particuliere sector investeert, bijvoorbeeld in de vorm van een combinatie van EU-financiering, nationale bijdragen en innovatieve financieringsoplossingen, in defensievermogens op bepaalde prioritaire gebieden, zoals het Europees luchtverdedigingschild, cyberdefensie, militaire mobiliteit of dronetechnologieën.

Ons toekomstige optreden op dergelijke prioritaire gebieden zal gezamenlijk moeten worden vastgesteld door de Commissie en de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, met volledige

betrokkenheid van de lidstaten, die uiteindelijk zullen beslissen welke prioriteiten het eerst moeten worden aangepakt. Het zal van cruciaal belang zijn te zorgen voor een naadloze overgang naar een robuust kader voor de versterking van de Europese defensievermogens.

5. U hebt de opdracht gekregen om al binnen de eerste 100 dagen van uw mandaat (in samenwerking met de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger) het witboek over de toekomst van de Europese defensie te presenteren. Daarmee moet u bijdragen aan een gedeelde visie en ambitie van de Raad, het Parlement, het publiek en andere belanghebbenden en moet u het partnerschap tussen de EU en de NAVO helpen versterken. Hoe zult u proactief en doeltreffend samenwerken met het Europees Parlement, van de eerste fasen van de opstelling en ontwikkeling van zowel het witboek over de toekomst van de Europese defensie als andere initiatieven die onder uw bevoegdheid vallen, tot de operationalisering en uitvoering daarvan (ook in de aanloop naar het volgende meerjarig financieel kader)? Kunt u in dit verband nader toelichten hoe van plan bent: op gezette tijden met het Parlement van gedachten te wisselen in de plenaire vergadering en in de bevoegde commissies; voor een “gestructureerde dialoog” te zorgen en ad hoc op korte termijn aanwezig te zijn indien er zich belangrijke gebeurtenissen of ernstige ontwikkelingen voordoen; ervoor te zorgen dat in voorstellen voor rechtshandelingen en in mededelingen en strategieën van de EU naar behoren rekening wordt gehouden met de standpunten van het Parlement; ervoor te zorgen dat het Parlement relevante informatie en documenten met betrekking tot uw portefeuille ontvangt, met inbegrip van die welke met de Raad worden gedeeld, en dat de bevoegde commissies onmiddellijk en volledig schriftelijk en mondeling in kennis worden gesteld; en ervoor te zorgen dat pertinente en relevante niet-openbare informatie aan het Parlement wordt verstrekt in het kader van vergaderingen met gesloten deuren?

De verkozen voorzitter heeft mij opgedragen om samen met de voorgedragen hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie te werken aan een witboek over de toekomst van de Europese defensie, met name om een debat op gang te brengen met het publiek, belanghebbenden, het Europees Parlement en de Raad om overeenstemming te bereiken over een nieuwe, gedeelde aanpak van defensie in de EU. Het witboek, dat in de eerste 100 dagen van het mandaat van de Commissie moet worden gepresenteerd, zal als uitgangspunt dienen en is bedoeld om in een vroeg stadium van het proces met u samen te werken door mogelijke trajecten en de te volgen koers vast te stellen.

Zoals de verkozen voorzitter in herinnering heeft gebracht, moeten de lidstaten en de EU-instellingen nauw samenwerken voor de verdediging van Europa. Het verdedigen van Europa betekent dat de Europese burgers moeten worden beschermd. Uit de EU-enquête na de verkiezingen bleek dat defensie en veiligheid van de EU een van de zeven prioriteiten waren voor burgers om te stemmen. Dankzij de inbreng van uw instelling zullen de Europese burgers daadwerkelijk inspraak hebben in defensiekwesties, die niet het monopolie van de lidstaten en militaire deskundigen zijn en dat ook niet zouden moeten zijn. Het witboek over de toekomst van de Europese defensie zal de perfecte gelegenheid bieden om een breed publiek debat aan te gaan over wat nodig is om paraatheid op defensiegebied te verwezenlijken.

Ik ben voornemens nauw samen te werken met het Europees Parlement, met volledige inachtneming van de belangrijke rol van de lidstaten als soevereine besluitvormers op het gebied van defensie. We zullen u vragen bij te dragen tot dit proces door uw standpunten te delen over de koers die de Europese defensie moet volgen. De jaarverslagen van het Europees Parlement over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid zijn een mogelijkheid om mee te nemen bij de opstelling van het witboek.

Als ik word benoemd, zal ik de eer hebben om het witboek in de plenaire vergadering te presenteren, zodat we samen een intensievere dialoog in de commissies van Europees Parlement kunnen voeren over defensieaangelegenheden.

De publicatie van het witboek zal pas het begin zijn van een gemeenschappelijke inspanning om onze gedeelde visie te bepalen. Als ik word benoemd tot commissaris voor Defensie en Ruimtevaart, kunt u erop rekenen dat ik voor een doeltreffende en nog sterkere samenwerking met het Parlement zal zorgen.

Ik zal ook met u samenwerken op het gebied van het partnerschap tussen de EU en de NAVO, dat ik verder zal trachten te ontwikkelen in nauwe samenwerking met de voorgedragen hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter en met volledige inachtneming van de beginselen van inclusiviteit, wederkerigheid en besluitvormingsautonomie van de EU en van het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten.

Ik ben ervan overtuigd dat de Europese Unie een unieke toegevoegde waarde heeft als aanvulling op de inspanningen van de lidstaten en de NAVO op defensiegebied. Ik zal voortbouwen op de specifieke instrumenten van de EU, namelijk haar begrotings- en regelgevingscapaciteit, en op haar ruimtevaartactiva, die kunnen worden ingezet om de lidstaten en de NAVO te ondersteunen bij de ontwikkeling van kritieke defensiemiddelen. Het gaat er allemaal om de sleutelrol van de NAVO op het gebied van collectieve defensie te ondersteunen. Ik vertrouw erop dat we voldoende mogelijkheden zullen hebben om de bijdrage van de EU aan de algemene paraatheid van het continent op defensiegebied en de complementariteit ervan met de NAVO te bespreken.

In dit verband wil ik mijn waardering uitspreken voor de werkzaamheden van de delegatie van het Europees Parlement in de Parlementaire Vergadering van de NAVO. Als voormalig medevoorzitter van de Parlementaire Vergadering Euronest hecht ik grote waarde aan parlementaire diplomatie en zal ik graag de samenwerking aangaan met de delegatie voor de betrekkingen met de Parlementaire Vergadering van de NAVO en met de relevante EP-commissies.

De belangrijkste wetgevingsvoorstellen waar in mijn opdrachtbrief naar wordt verwezen, met name die over het programma voor de Europese defensie-industrie en de toekomstige EU-ruimtevaartwetgeving, zullen essentiële eerste mijlpalen van mijn werkzaamheden zijn, met het Europees Parlement als medewetgever. Ik kijk ernaar uit met het Parlement samen te werken aan het voorstel tot vaststelling van het programma voor de Europese defensie-industrie. Ik zal mijn diensten opdracht geven technische briefings te verstrekken ter ondersteuning van uw komende analyse van de tekst.

Wat de toekomstige EU-ruimtevaartwetgeving betreft, heeft het Europees Parlement consequent steun verleend. Daarbij denk ik aan de voorgestelde proefprojecten op het gebied van veiligheid en duurzaamheid, die rechtstreeks van belang zijn voor dergelijke wetgeving. Er bestaat overeenstemming over de noodzaak van gemeenschappelijke regels voor ruimtevaartexploitanten voor een vlotte dienstverlening in de hele Unie. De EU-ruimtevaartwetgeving is het meest geschikte instrument om deze eengemaakte markt voor de ruimtevaartsector tot stand te brengen. Deze aanpak heeft de steun van de lidstaten, het Europees Parlement en belanghebbenden (het bedrijfsleven en de academische wereld), die tijdens het voorbereidingsproces uitvoerig zijn geraadpleegd. De nauwe samenwerking die we hebben met de lidstaten, het Parlement en de ruimtevaartindustrie zal doorslaggevend zijn voor het welslagen van dit initiatief.

Bovendien ben ik van plan om, als ik word benoemd, het concurrentievermogen van de ruimtevaartindustrie te versterken en het gebruik van ruimtevaartgegevens te maximaliseren. Er moet meer worden gedaan om bepaalde technologische belemmeringen in alle economische sectoren weg te nemen en om de Europese markt te defragmenteren. Daarbij reken ik op uw steun.

Wat de voorbereiding van het volgende MFK betreft, is de herziening van de huidige programma's een uitstekende gelegenheid om met de bevoegde commissies van het Parlement van gedachten te wisselen over de toekomstige uitdagingen. Daarbij denk ik aan de recente tussentijdse evaluatie van het ruimtevaartprogramma van de EU en de komende herziening van het Europees Defensiefonds. Het volgende MFK biedt een belangrijke kans om het effect van het optreden van de Unie te maximaliseren, de EU-begroting in te zetten om belangrijke en urgente EU-prioriteiten te verwezenlijken, voorspelbaarheid voor particuliere en overheidsinvesteringen te bieden, de synergieën tussen doelstellingen te versterken, en het financiële landschap van de EU te vereenvoudigen om de administratieve lasten te verlichten. Ik zal nauw samenwerken met het Europees Parlement, zodat het zijn wetgevings-, toetsings- en agendabepalende taken volledig kan uitvoeren. Ik zal het beginsel van gelijke behandeling volledig eerbiedigen in de betrekkingen met het Europees Parlement en de Raad, overeenkomstig de bepalingen van het Kaderakkoord van 2010 en het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 2016.

Ik ben mij er volledig van bewust dat mijn portefeuille betrekking heeft op gevoelige onderwerpen, die vertrouwelijk moeten worden besproken. Gevoeligheid zou mij er niet van weerhouden constructieve manieren te vinden om in een geest van wederzijds vertrouwen met het Europees Parlement van gedachten te wisselen.

Mocht dit nodig blijken, dan zou ik ook bereid zijn na te gaan hoe geschikte en praktische communicatiekanalen kunnen worden ontwikkeld om gevoelige informatie te delen met de commissies die verantwoordelijk zijn voor het beleid dat onder de in mijn opdrachtbrief beschreven portefeuille valt.

Vragen van de Commissie industrie, onderzoek en energie

6. Wat is – naast uw opdrachtbrief – uw visie op uw portefeuille en wat zou u graag nalaten? Welke wetgevingsvoorstellen en andere initiatieven zult u het college van commissarissen ter goedkeuring voorstellen in de komende vijf jaar en met name in de eerste 100 dagen? Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat deze voorstellen en de uitvoering van bestaande wetgeving het Europese concurrentievermogen versterken? Bent u van plan deze wetgevingsvoorstellen te baseren op specifieke effectbeoordelingen? Wat zijn in het bijzonder uw plannen voor de eengemaakte markt voor defensieproducten en -diensten, het Europees Defensiefonds, de EU-ruimtevaartwetgeving, de strategie voor een satellietdata-economie, en de uitvoering van het Edirpa, de ASAP, de strategie voor de Europese defensie-industrie en de ruimtestrategie voor veiligheid en defensie van de EU?

Als het Europees Parlement mij benoemt, zal het een eer en een voorrecht zijn om als eerste commissaris voor Defensie en Ruimtevaart te dienen. Ik ben mij ervan bewust dat deze nieuwe functie deel uitmaakt van de respons van de EU op de oorlog in Oekraïne en op de toenemende geopolitieke spanningen. Het geeft mij vertrouwen dat de Europese Unie in haar geschiedenis talloze crises heeft overwonnen en altijd is geëvolueerd om nieuwe uitdagingen beter het hoofd te kunnen bieden. Het veiligstellen van onze belangen op strategische gebieden, zoals ruimtevaart en defensie, maakt deel uit van deze gedachtegang. Ik wil ervoor zorgen dat de defensie-industrie en het ruimtevaartbeleid van de EU een blijvend effect hebben op de economie, de veiligheid en de defensie van de EU en bijdragen tot het welzijn van de EU-burgers.

We moeten de defensie van de EU naar een hoger niveau tillen en door middel van een reeks ambitieuze maatregelen toewerken naar een echte Europese defensie-unie. Samenwerking tussen de lidstaten zou de norm in plaats van een uitzondering moeten zijn. Zij zouden niet alleen meer, maar ook beter (in samenwerking en voornamelijk in de Europese defensie-industrie) moeten investeren. Onze defensie-industrie kan inspiratie putten uit de industriële samenwerking op het gebied van Europese vlaggenschipprogramma's op het gebied van de ruimtevaart, zoals Galileo of Copernicus, die gezamenlijke ontwikkelingen en dienstverlening bevorderen die de hele Unie ten goede komen.

Zoals benoemd in de politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter en mijn opdrachtbrief, zie ik drie hoofdlijnen van werkzaamheden om toe te werken naar een echte defensie-unie.

Ten eerste moeten we een daadwerkelijk eengemaakte markt voor defensie tot stand brengen, waarbij de lidstaten van hun huidige overheersend nationale aanpak overstappen op de defensiemarkt en -industrie. Daarbij moet name de nadruk worden gelegd op normalisatie, waaronder de toepassing van de militaire normen van de NAVO door de lidstaten, en convergentie op het gebied van certificering. Dit omvat het bevorderen van het gebruik van overeengekomen civiele en defensienormen, zoals NAVO-STANAG's, in EU-programma's voor de defensie-industrie, en het ondersteunen van snelle wederzijdse certificeringsinspanningen om interoperabiliteit te waarborgen en belemmeringen voor markttoegang van defensieproducten in de hele EU te verminderen.

Ten tweede hebben we een nauwere afstemming nodig tussen de vaststelling van de vermogensbehoeften van de EU en de investeringen die door middel van onze EU-programma's en -begroting worden gedaan om aan die behoeften te voldoen.

Ten derde is het cruciaal voor de veiligheids- en defensiebelangen en de technologische soevereiniteit van de Unie dat we vlaggenschipprojecten van gemeenschappelijk belang op het gebied van defensie opzetten, die de financiële en industriële capaciteit van afzonderlijke lidstaten overstijgen. Ik ben van plan nauw met de lidstaten samen te werken om hen te helpen gemeenschappelijke projecten op te zetten met betrekking tot technologieën voor luchtverdediging, cyberdefensie, drones en verdediging tegen drones, en tot andere cruciale prioriteiten. Bovendien zal ik, voortbouwend op de tot dusver geboekte vooruitgang, prioriteit blijven geven aan militaire mobiliteit. Ook zou samenwerking tussen de Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) en Oekraïne aanmoedigen, met name op het gebied van drones en innovatie, en daarbij voortbouwen op het onlangs in Kyiv opgerichte EU-innovatiebureau.

Op onze weg naar een Europese defensie-unie zullen we voortbouwen op de ervaring met de noodinstrumenten voor de korte termijn, zoals de verordening betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (ASAP) en de verordening inzake versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (Edirpa).

Ik zou mij er ook toe verbinden de inspanningen van het Europees Defensiefonds op te voeren om de marktversnippering met betrekking tot defensiecapaciteiten in de EU tegen te gaan en het concurrentievermogen van de Europese defensie-industrie te vergroten. Het zal ook cruciaal zijn de in de strategie voor de Europese defensie-industrie voorgestelde maatregelen snel uit te voeren en het programma voor de Europese defensie-industrie, dat momenteel in de Raad wordt besproken, snel goed te keuren en uit te voeren. Wat dat laatste betreft, zal het Europees Parlement de komende maanden een cruciale rol spelen.

Vooruitkijkend zou ik bijzondere aandacht besteden aan het ondersteunen van de totstandbrenging van een Europese eengemaakte defensiemarkt en het stimuleren van het concurrentievermogen en de capaciteit van de Europese defensie-industrie.

Ik ben van mening dat we ook een paradigmawisseling nodig hebben als het gaat om ruimtevaart. Mijn visie zal erop gericht zijn de positie van de EU als wereldleider op het gebied van ruimtevaart te consolideren en daarbij prioriteit te geven aan het concurrentievermogen van de ruimtevaartsector, zo veel mogelijk gebruik te maken van de ruimte voor veiligheid en defensie, en ruimtevaartactiva beter te beschermen.

De EU-ruimtestrategie voor veiligheid en defensie zal de hoeksteen van mijn aanpak vormen. Om de verdere uitvoering ervan te waarborgen, zal ik nauw samenwerken met de voorgedragen hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie, de rest van het college en de lidstaten.

Op korte termijn zal ik mij richten op de voortzetting van de ontwikkeling van ruimtevaartdiensten ter ondersteuning van defensie. Belangrijke initiatieven zijn onder meer de publiek gereguleerde dienst van Galileo en IRIS2, het EU-programma voor beveiligde connectiviteit dat tegen 2030 beveiligde connectiviteitsdiensten voor overheids- en defensiegebruikers zal aanbieden. Op middellange termijn zou ik werken aan de ontwikkeling van nieuwe aardobservatiediensten voor overheidsdoeleinden, waarvoor momenteel zowel een proefdienst als haalbaarheidsstudies wordt uitgevoerd. Tegelijkertijd moeten we ons omgevingsbewustzijn in de ruimte vergroten via de EU-diensten voor ruimtebewaking en -monitoring en een proefmissie opzetten voor operaties en diensten in de ruimte. Ik zou ook willen zorgen voor autonome, responsieve en veelzijdige toegang tot de ruimte. Op lange termijn zal ik streven naar de ontwikkeling van autonome capaciteiten op het gebied van operaties en diensten in de ruimte.

Als ik word benoemd, zal ik prioriteit geven aan een sterke en innovatieve ruimtevaartindustrie als belangrijke pijler voor het concurrentievermogen en de veiligheid van de EU. Ik zou de werkzaamheden ter ondersteuning van een ruimtevaartindustrie in de EU voortzetten, met name door een strategische benadering van lanceercapaciteit, onderzoek en innovatie te bevorderen, en innovatieve start-ups en scale-ups te ondersteunen.

Zoals ook in mijn opdrachtbrief is benoemd, zal de EU-ruimtevaartwetgeving een essentieel onderdeel van het ruimtevaartbeleid van de EU vormen, aangezien daarmee een eengemaakte markt voor ruimtevaart tot stand zal worden gebracht, de zaken voor onze ruimtevaartondernemingen zal worden vereenvoudigd en nieuwe zakelijke kansen zullen worden gecreëerd. Ik zal ervoor zorgen dat normalisatie centraal staat bij de uitvoering van de EU-ruimtevaartwetgeving. Door een gemeenschappelijke aanpak, gemeenschappelijke normen en relevante coördinatiemechanismen vast te stellen, zullen we de weg effenen voor een concurrerende ruimtevaartindustrie in de EU. Begin 2024 is een grondige effectbeoordeling van dit proces uitgevoerd. De bevindingen ervan waren duidelijk: we hebben gemeenschappelijke regels nodig zodat ruimtevaartexploitanten hun diensten in de hele Unie ongehinderd kunnen verlenen. De EU-ruimtevaartwetgeving is het meest geschikte instrument om deze eengemaakte ruimtevaartmarkt tot stand te brengen, het mondiale concurrentievermogen van de ruimtevaartindustrie van de EU te versterken en een gelijk speelveld te creëren voor alle exploitanten. De industrie en andere belangrijke belanghebbenden hebben tijdens het raadplegingsproces hun algemene steun voor deze aanpak uitgesproken.

Ik zal werken aan de totstandbrenging van een Europese eengemaakte defensiemarkt. De Commissie zal een Europees fonds voor concurrentievermogen voorstellen om investeringen in strategische technologieën op gebieden als AI, ruimtevaart, schone technologie en biotechnologie, alsook projecten van gemeenschappelijk Europees belang, te stimuleren. We zullen de kracht van onze begroting trachten in te zetten om particuliere investeringen in onze gemeenschappelijke doelstellingen aan te trekken en de risico's daarvan te verminderen, aangezien Europa zijn collectieve kracht kan gebruiken om samen te investeren in ambitieuze gemeenschappelijke projecten.

7. Welke concrete maatregelen overweegt u om de defensie-industrie beter in staat te stellen op efficiënte en concurrerende wijze voldoende hoeveelheden relevante producten en diensten te produceren? Hoe bent u van plan de industriële capaciteit op defensiegebied in de EU uit te breiden om onnodige externe afhankelijkheden te

verminderen, met name voor kmo's en kleine midcaps, zonder dat dit ten koste gaat van de begroting die aan andere beleidsgebieden van de EU is toegewezen? Welke maatregelen overweegt u om de Europese industrie betere toegang te bieden tot grondstoffen en belangrijke onderdelen en om de beperkingen op het gebruik van bepaalde technologieën te verminderen? Wat zijn uw plannen om het aantrekkelijker te maken om Europese defensiegerelateerde producten en diensten te kopen? Hoe bent u van plan ervoor te zorgen dat EU-steun voor de Europese technologische en industriële defensiebasis (EDITB) hand in hand gaat met het integreren van kmo's en midcaps in de toeleveringsketens en het stimuleren van echt nieuwe partnerschappen tussen actoren uit verschillende lidstaten? Hoe zult u meer in het algemeen de samenwerking tussen de lidstaten verbeteren en welke rol ziet u weggelegd voor het Europees Defensieagentschap? Wat is uw visie op de vormgeving van grensoverschrijdende samenwerking en potentiële "specialisatie" in de defensie-industrie? Welke rol ziet u weggelegd voor digitale technologieën in de Europese defensie? Hoe zou u de begroting en de structuren van het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) maximaal benutten? Wat zijn volgens u passende financiële middelen voor het EDIP en verwante bestaande instrumenten, en hoe bent u van plan deze middelen veilig te stellen? Hoe gaat u ervoor zorgen dat het EDIP maximaal ten goede kan komen aan de EU-industrie en wat is uw standpunt over de subsidiabiliteitscriteria ervan? Wat is uw mening over de aanpak van de EU om de Oekraïense defensie-industrie rechtstreeks te financieren en bent u van plan deze aanpak te versterken? Hoe ziet u de toekomst van het EDIP na 2027?

Om tot paraatheid op defensiegebied te komen, moeten de Unie en haar lidstaten niet alleen beschikken over, maar ook profiteren van de permanente beschikbaarheid van het volledige spectrum van vermogens dat nodig is om het hoofd te bieden aan de meest extreme militaire noodsituaties. Dit houdt in dat alle kritieke technologieën moeten worden beheerst en dat alle benodigde apparatuur zonder enige beperking van het gebruik ervan kan worden geleverd.

Om dit doel te bereiken, ben ik er stellig van overtuigd dat de EU moet kunnen vertrouwen op een technologische en industriële defensiebasis die concurrerend is op mondiaal niveau, maar ook responsief en weerbaar is om, zowel wat volume als tijd betreft, aan elke behoefte van haar lidstaten om bedreigingen af te schrikken of het hoofd te bieden. Een dergelijke industriële defensie- en technologische basis van de EU (EDTIB) moet ook bestand zijn tegen schokken, zodat de voorzieningsketens ervan hun rol zelfs onder de sterkste beperkingen kunnen blijven vervullen.

Mijn eerste doelstelling zou dus zijn om nieuwe maatregelen te treffen om het potentieel van een eengemaakte markt voor defensieproducten ten volle te benutten. Dit zou de defensie-industrie van de EU in staat stellen te profiteren van een grotere en steeds efficiëntere markt, waarmee ook de toegang tot innovatie wordt verbeterd.

Bovendien is de grensoverschrijdende deelname van kmo's aan toeleveringsketens op defensiegebied een belangrijke parameter om een echte Europese eengemaakte markt voor defensieproducten en -diensten tot stand te brengen. In dit opzicht ben ik van mening dat we kunnen voortbouwen op de succesvolle ervaring met het Europees Defensiefonds, waarvan een derde van de begunstigen een kmo is. Ook bestaan er andere instrumenten om de toegang van kmo's tot financiering te vergemakkelijken, zoals de reeds bestaande eigenvermogensfaciliteit voor defensie en het in het kader van het voorstel voor de EDIP-verordening voorgestelde fonds voor de versnelde transformatie van defensietoeleveringsketens. Als ik word benoemd tot commissaris voor Defensie en Ruimtevaart, zullen kmo's een belangrijk aandachtspunt blijven in al onze EU-programma's voor de defensie-industrie ter ondersteuning van de EDTIB en zullen we nieuwe manieren en middelen blijven verkennen om hen te ondersteunen, met bijzondere aandacht voor vereenvoudiging.

Ik zal klaarstaan om intensief samen te werken met de medewetgevers om ervoor te zorgen dat ons meest recente voorstel voor een verordening tot vaststelling van het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) snel wordt aangenomen. Het programma omvat verschillende maatregelen om de ambitieuze doelstellingen van de strategie voor de Europese defensie-industrie (EDIS) in praktijk te brengen en biedt financiële steun om het concurrentievermogen van de EDTIB te versterken, met een voorgestelde begroting van 1,5 miljard EUR.

Het EDIP zal nieuwe stimulansen en kaders bieden om de bundeling van de vraag naar producten van de EDTIB en verdere investeringen in de opschaling van onze defensie-industrie aan te moedigen en te vergemakkelijken. Wat meer bepaald de ondersteuning van het concurrentievermogen van de EDTIB betreft, zal het EDIP de uitbreiding van de Europese productiecapaciteit voor relevante defensieproducten financieel ondersteunen en ervoor zorgen dat deze tijdig en op grote schaal beschikbaar zijn voor de lidstaten, door de interventielogica uit te breiden die is getest in het kader van de verordening betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (ASAP). Daarnaast zal het EDIP ook maatregelen invoeren om de aankoop van Europese defensieproducten aantrekkelijker te maken. De Commissie heeft voorgesteld het Europees mechanisme voor militaire verkoop in

het leven te roepen om de beschikbaarheid van EU-uitrusting aan te moedigen en de aankoop ervan te vergemakkelijken. Dit mechanisme omvat de opstelling van een catalogus van door de EDTIB geproduceerde apparatuur en het instellen van Europese pools voor paraatheid op defensiegebied om de beschikbaarheid van de producten te vergroten en de leveringstermijn te versnellen.

Het concurrentievermogen en de aantrekkelijkheid van de EDTIB zijn ook afhankelijk van haar innovatiepotentieel, dat moet worden vergroot door middel van adequate investeringen. In dit verband kunnen digitale technologieën de Europese defensie op een aantal gebieden versterken, van cyberbeveiliging tot geavanceerde militaire operaties. Belangrijke toepassingen van digitale technologieën komen al aan bod in het kader van het Europees Defensiefonds. Er moet echter meer worden gedaan om ervoor te zorgen dat de EDTIB onze strijdkrachten geavanceerde oplossingen biedt. Daarom ben ik van plan EU-investeringen in defensie-innovatie te bevorderen.

Er kan echter geen sprake zijn van paraatheid op defensiegebied of een bloeiende eengemaakte markt en EDTIB zonder voldoende investeringen. Mijn tweede doelstelling zou dus zijn om op alle mogelijke manieren een aanzienlijke verhoging van de investeringen in de Europese defensie-industrie te ondersteunen. We hebben meer investeringen van de lidstaten nodig om de huidige investeringskloof op defensiegebied (van meer dan 400 miljard EUR voor het komende decennium) snel te dichten. Om de nodige schaalvoordelen te realiseren, hebben we niet alleen meer, maar ook betere investeringen nodig, die gezamenlijk worden gedaan en ten goede komen aan de EDTIB.

Daarom moeten we meer uitgeven, beter uitgeven en samen uitgeven. Gezien de veiligheidsuitdagingen waarmee Europa wordt geconfronteerd, ben ik ervan overtuigd dat de lidstaten en het Europees Parlement deze aanpak zullen steunen.

De EU-steun moet gericht zijn op de totstandbrenging van de EDIP-blauwdruk en gebaseerd zijn op al onze interventielogica ter ondersteuning van het concurrentievermogen van de EDTIB, d.w.z. steun voor gezamenlijk onderzoek en ontwikkeling, productieve investeringen en gemeenschappelijke aanbestedingen.

Onze uitgaven moeten op meer gezamenlijke en consistente wijze worden gedaan. In dit verband zal ik altijd trachten de lidstaten aan te moedigen ten volle gebruik te maken van bestaande initiatieven en kaders op EU-niveau, met inbegrip van de initiatieven en kaders die binnen het Europees Defensieagentschap (EDA) worden ontwikkeld en beheerd. Zo zijn de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie (CARD), de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en het vermogensontwikkelingsplan (CDP) bedoeld om richting te geven aan de defensiesamenwerking tussen de lidstaten en deze te vergemakkelijken. Ik ben ervan overtuigd dat nauwe samenwerking tussen de diensten van de Commissie, het EDA en de Europese Dienst voor extern optreden van cruciaal belang zal zijn om te zorgen voor een consistente aanpak van alle defensie-initiatieven van de EU.

Een sterkere EDTIB kan echter alleen zinvol bijdragen tot de paraatheid op defensiegebied als zij bestand is tegen de meest extreme onvoorziene omstandigheden. Een defensie-industrie heeft geen nut als niet kan leveren aan de lidstaten wanneer zij dat het meest nodig hebben. Mijn derde doelstelling is dan ook de algehele veerkracht van de EDTIB aanzienlijk te versterken. Dit houdt in dat de duurzame toegang van Europese defensiebedrijven tot kritieke grondstoffen, componenten en technologieën moet worden verbeterd, dat een robuuste governance van de eengemaakte markt tot stand moet worden gebracht, en dat beperkingen op het gebruik van defensieproducten moeten worden voorkomen. Met betrekking tot dit laatste is het belangrijk te benadrukken dat het EDIP bedoeld is om langetermijnprojecten te ondersteunen en projecten te structureren die verder gaan dan de noodmaatregelen. Ik ben dan ook van mening dat de reeks subsidiabiliteitsvoorwaarden, gebaseerd op de blauwdruk van het Europees Defensiefonds, geschikt is om de paraatheid en doeltreffendheid van onze defensie te vergroten.

Als commissaris voor Defensie en Ruimtevaart zal ik met de medewetgevers samenwerken om EDIP-maatregelen uit te voeren, waaronder de regeling voor voorzieningszekerheid. Deze regeling zal de lidstaten beschermen en de industrie helpen verschaffen tot de nodige middelen voor defensieproductie. De steun van het Europees Parlement zal van cruciaal belang zijn voor de uitvoering van dit systeem, dat zal helpen om verstoringen van de toeleveringsketen het hoofd te bieden door middel van een flexibel kader voor crisismanagement.

Geen van de bovengenoemde doelstellingen kan echter worden bereikt zonder wat ik mijn vierde, permanente en horizontale, doelstelling zou maken: een echte geest van solidariteit en Europese samenwerking tot stand brengen wat betreft al onze defensie-acties op EU-niveau. Dit moet er niet alleen toe leiden dat samenwerking de norm onder de lidstaten wordt op het gebied van defensie-investeringen, maar ook dat er een echte doelstelling van inclusiviteit wordt vastgesteld door de toeleveringsketens waar mogelijk Europees te maken.

Tot slot moet een dergelijk solidariteitsbeginsel op de meest voor de hand liggende en solide manier tot uiting komen in de onwrikbare steun die wij aan Oekraïne verschuldigd zijn en moeten blijven bieden. Dit zou mijn vijfde en wellicht belangrijkste doelstelling zijn: al onze inspanningen en energie aanwenden om Oekraïne te helpen de oorlog te winnen. Een prioriteit op korte termijn in dit verband is het versnellen van de bijstand voor het vergroten van de capaciteit van de Oekraïense defensie-industrie. Dit zal worden bereikt door de integratie van Oekraïne en de defensie- en ruimtevaartindustrie van de EU, en door Oekraïne toegang te verlenen tot andere EU-steuninstrumenten in het kader van het EDIP, en door industriële samenwerking op ruimtevaartgebied te bevorderen. Het EDIP heeft ook tot doel de wederopbouw, het herstel en de modernisering van de Oekraïense defensie-industrie te ondersteunen, hoewel voorlopig geen begrotingsmiddelen zijn toegewezen.

Ik zou daarom samenwerken met het Parlement en de lidstaten om ervoor te zorgen dat we een geloofwaardige oplossing vinden om het in het kader van het EDIP voorgestelde steuninstrument voor Oekraïne adequaat te financieren. Gezien eerdere standpunten die uw instelling heeft ingenomen, begrijp ik dat u dit doel in een positief licht zou zien indien en wanneer de Raad ermee instemt.

Deze alomvattende aanpak zal niet alleen de onmiddellijke defensievermogens van Oekraïne versterken, maar ook de basis leggen voor de integratie en modernisering van zijn defensie- en ruimtevaartindustrie op lange termijn in het Europese kader.

8. Hoe bent u concreet van plan de strategische autonomie van de EU in de ruimtevaartsector te waarborgen en de rol van de EU als mondiale speler te bevorderen? Welke maatregelen zult u nemen voor de verdere ontwikkeling van een concurrerende Europese ruimtevaartindustrie? Hoe gaat u ervoor zorgen dat de ruimtevaartsector van de EU tegemoetkomt aan de interne vraag naar ruimtevaarttechnologie in de EU? Hoe gaat u ervoor zorgen dat kmo's en kleine midcaps in toeleveringsketens worden geïntegreerd? Hoe zou u de uiteenlopende industriële ontwikkelingen tussen de EU, de VS en andere landen in de sector verklaren? Wat is uw visie op de toekomstige EU-ruimtevaartwetgeving? Welke maatregelen moet die omvatten en wanneer zal die worden gepresenteerd? Hoe gaat u het aanhoudende probleem van de toegang tot de ruimte aanpakken en wat zal de inhoud zijn van het EU-beleid inzake draagraketten, met inbegrip van alternatieve lanceringsvermogens? Hoe gaat u de uitdagingen in verband met een duurzaam gebruik van de ruimte aanpakken?

De EU is een mondiale ruimtemacht en wereldleider op het gebied van aardobservatie dankzij ons vlaggenschipprogramma Copernicus, alsook op het gebied van satellietnavigatie dankzij Galileo. Wij zijn vastbesloten een sterke mondiale speler op het gebied van ruimtevaart te blijven.

Tegelijkertijd is de EU de afgelopen jaren haar leidende marktpositie kwijtgeraakt, is zij op verschillende ruimtevaartgebieden afhankelijker geworden, en heeft de ruimtevaartindustrie van de EU moeite om concurrerend te blijven. De VS zijn de dominante speler op het gebied van de ruimtevaart, vanwege een sterk geïntegreerde nationale strategie en een robuust investeringsecosysteem. In absolute cijfers investeert de VS vijf keer meer dan de EU, en zullen de Chinese investeringen binnenkort dubbel zo hoog zijn als die van de ruimtevaartbegroting van de EU. Dit heeft een aanzienlijke investeringskloof voor de EU tot gevolg.

In deze context ben ik van mening dat we drie belangrijke elementen nodig hebben om een sterke en innovatieve ruimtevaartindustrie in de EU te bevorderen. Ten eerste moet de EU de Europese institutionele vraag aanwenden om de groei van de sector te stimuleren en industrieën en kmo's in staat te stellen op te schalen en zo betrouwbare en veerkrachtige toeleveringsketens in de EU bevorderen. Ten tweede moet de EU haar investeringen in ruimteonderzoek en -ontwikkeling afstemmen op het vereiste ambitieniveau en de efficiëntie van deze investeringen verhogen. Ten derde moet de EU synergieën tussen ruimtevaart en defensie benutten door compatibele civiele en defensieprogramma's te bevorderen.

De EU moet haar autonome toegang tot de ruimte versterken door diversificatie van lanceerdienst oplossingen, meer concurrentie en de opbouw van een sterk lanceerdienstaanbod, ook voor defensiebehoeften.

Ten eerste moeten we de institutionele vraag van de EU, het Europees Ruimteagentschap en de lidstaten naar draagraketten bundelen. We moeten een grotere binnenlandse vraag creëren ter ondersteuning van EU-oplossingen voor lanceerdiensten, te beginnen met een digitaal platform voor het delen van informatie, om de bundeling van vraag en gezamenlijke aanbestedingen te ondersteunen. Ten tweede moeten we de ontwikkeling van nieuwe lanceeroplossingen ondersteunen door middel van nieuwe aanbestedingsregelingen en baanbrekende innovatie

bevorderen. Ten derde moeten we de kritieke infrastructuur van de EU ondersteunen, met name test- en lanceerfaciliteiten.

Behalve grote ondernemingen spelen kleine en middelgrote ondernemingen een belangrijke rol in de ruimtevaartconomie. Momenteel dragen ongeveer 400 tot 500 kleine en middelgrote ondernemingen bij aan de Europese toeleveringsketen op het gebied van ruimtevaart. We zien ook dat steeds meer nieuwe ruimtevaartstart-ups baanbrekende technologieën, nieuwe bedrijfsmodellen en kostenefficiëntere oplossingen ontwikkelen. Ik ben er stellig van overtuigd dat we het innovatiepotentieel van deze start-ups en kmo's ten volle moeten benutten. Zij moeten kunnen opschalen, groeien en zich als geloofwaardige leveranciers kunnen manifesteren. We moeten onze aanbestedingsregels en -processen verder aanpassen om ze sneller, flexibeler en vriendelijker te maken voor innovatieve start-ups en kmo's. Daarbij is ook een grotere risicobereidheid van belang.

Als ik word benoemd tot commissaris, ben ik voornemens voort te bouwen op het Cassini-initiatief ter ondersteuning van het innovatiepotentieel van Europese nieuwe ruimtevaartbedrijven. We moeten de toegang tot overheidsopdrachten voor start-ups en kmo's in het hele ruimtevaartprogramma van de EU verbeteren, maatregelen treffen om tot een flexibelere aanbestedingsfaciliteit te komen, en de toegang tot groeikapitaal ter ondersteuning van innovatieve start-ups en scale-ups in de EU verbeteren.

De toekomstige EU-ruimtevaartwetgeving zal van cruciaal belang zijn om deze aanpak te consolideren door de eengemaakte ruimtevaartmarkt tot stand te brengen en het concurrentievermogen van de ruimtevaartindustrie van de EU te bevorderen. Deze wetgeving moet bindende eisen inzake veiligheid, veerkracht en duurzaamheid voor ruimtevaartactiviteiten omvatten, zowel voor satellieten als voor draagraketten, en zinvolle maatregelen invoeren om de ontwikkeling van nieuwe markten te bevorderen, bijvoorbeeld voor missies en diensten in de ruimte of de cyberveiligheid van de ruimtevaart.

De EU moet deze inspanningen ondersteunen door middel van actieve diplomatie, hetzij bilateraal met strategische partners, hetzij in multilaterale contexten, bijvoorbeeld de Verenigde Naties, met als doel de normen, waarden en prioriteiten van de EU wereldwijd te promoten.

Om onze positie als mondiale ruimtevaartmacht te consolideren, onze vrijheid van handelen in de ruimte te behouden en onze strategische autonomie te waarborgen, ben ik dus van mening dat de EU de volgende strategische capaciteiten nodig heeft: 1) de benutting van de ruimtevaart op aarde, wat we doen met onze vlaggenschipinitiatieven Galileo, Copernicus en, in de nabije toekomst, IRIS2; 2) toegang tot de ruimte, die we zullen versterken; 3) monitoring van de ruimte, die we zullen uitbreiden, en 4) optreden in de ruimte, hetgeen we zullen versnellen.

Vragen van de Commissie vervoer en toerisme

9. Volgens de betreffende opdrachtbrief heeft voorzitter Von der Leyen de toekomstige commissaris voor Vervoer opgedragen om de vervoersinfrastructuurcorridors voor tweërlei gebruik op het trans-Europese netwerk verder te versterken en samen met de lidstaten werk te maken van de versterking van de militaire mobiliteit. Deze prioriteiten worden ook genoemd in de opdrachtbrief voor de toekomstige commissaris voor Defensie en Ruimtevaart. Welke maatregelen bent u van plan – in samenwerking met de toekomstige commissaris voor Vervoer – te nemen om deze doelstellingen te verwezenlijken, gezien de huidige geopolitieke uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd? Hoe zou u het tweërlei gebruik van vervoersinfrastructuur ondersteunen door middel van onderzoek en ontwikkeling, onder meer via gemeenschappelijke ondernemingen en publiek-private partnerschappen?

Om te beginnen zou ik graag wijzen op het belang van militaire mobiliteit in de huidige geopolitieke context met de oorlog aan onze grenzen. Uw instelling, die heeft voorgesteld dat de lidstaten bij de aanleg of modernisering van infrastructuur op het trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T) rekening moeten houden met de behoeften op het gebied van militaire mobiliteit, is het hiermee eens.

Om op crises te kunnen reageren en bij te dragen tot de paraatheid van de Unie, onder meer om Oekraïne met militaire hulp te ondersteunen, maar ook om een afschrikkende houding te blijven innemen, moeten de lidstaten hun strijdkrachten en uitrusting snel en op grote schaal kunnen verplaatsen. Naar mijn mening moeten we ons concentreren op drie hoofdpunten: infrastructuur voor tweërlei gebruik, regelgevingsaspecten en weerbaarheid.

Hoewel er binnen de EU al aanzienlijke vooruitgang is geboekt, ben ik van mening dat we onze acties moeten versnellen. De EU heeft al 1,79 miljard EUR geïnvesteerd in infrastructuur voor tweërlei gebruik. Deze projecten brengen ons dichterbij de ontwikkeling van militaire mobiliteitscorridors langs het TEN-T-netwerk in Europa. Als ik word benoemd tot commissaris voor Defensie en Ruimtevaart, zal ik daarom samenwerken met de commissaris voor Duurzaam Vervoer en Toerisme om ervoor te zorgen dat inspanningen om in het volgende MFK voldoende middelen vrij te maken voor defensiegerelateerde investeringen ook ten goede komen aan infrastructuur voor militaire mobiliteit.

We moeten lessen trekken uit Oekraïne en de infrastructuur voor militaire mobiliteit uitbreiden tot alle logistieke aspecten, waaronder logistieke hubs, brandstof, reserveonderdelen, reparatiecapaciteit en munitie. De paraatheid van de EU op defensiegebied hangt af van de beschikbaarheid van deze middelen langs corridors, die snelle en doeltreffende operaties mogelijk maken. De recente actualisering waarbij brandstofinfrastructuur in aanmerking is genomen is een positieve stap in deze richting.

Door de EU gefinancierde onderzoek en ontwikkeling ondersteunt reeds de ontwikkeling van infrastructuur voor militaire mobiliteit. In het kader van het Europees Defensiefonds lopen momenteel drie projecten, waaronder een project voor de ontwikkeling van een digitaal systeem voor de uitwisseling van informatie over veilige militaire mobiliteit (9 miljoen EUR) en studies over een robuust vliegtuigplatform en toekomstige Europese strategische luchttransportcapaciteit (20 miljoen EUR).

Onderzoek en ontwikkeling kunnen ook een belangrijke rol spelen bij het waarborgen van de weerbaarheid en veiligheid van militaire infrastructuur. Ik zie ook mogelijkheden voor het Europees Defensiefonds om een grotere rol te spelen bij de ontwikkeling van oplossingen voor de ontwikkeling en bescherming van infrastructuur voor militaire mobiliteit.

Infrastructuur alleen zal echter niet zorgen voor een snelle en ongehinderde verplaatsing van strijdkrachten binnen en buiten Europa. Regelgevende, juridische, veiligheids- en politieke overwegingen en gevoeligheden vertragen de snelheid waarmee Europa zijn militaire mobiliteit ontwikkelt.

Duurzame investeringen in multimodale, grensoverschrijdende infrastructuur en logistiek voor tweërlei gebruik zijn van cruciaal belang. Ik ben van mening dat er meer vaart moet worden gezet achter het wegnemen van belemmeringen om militaire mobiliteit naar een hoger niveau te tillen. Nu de bedreigingen aan onze grenzen toenemen, is het tijd voor doortastende oplossingen. Als cruciale actie op korte en middellange termijn moet militaire mobiliteit worden omgevormd tot een alomvattende militair-logistiek middel. Als ik door het Europees Parlement word benoemd, zal ik werken aan de verwezenlijking van deze doelstellingen, met name door de mobiliteitscorridors te ontwikkelen en de knelpunten in de regelgeving op dit gebied weg te werken.

Tot slot zal ik de commissaris voor Duurzaam Vervoer en Toerisme bijstaan bij de uitvoering van het actieplan voor militaire mobiliteit, door de steun voor militaire mobiliteitsprojecten en mogelijke toekomstige prioritaire militaire mobiliteitscorridors op te voeren.

Vraag van de Subcommissie veiligheid en defensie

10. In het rapport-Draghi wordt onder meer gewezen op de noodzaak van investeringen in Europese defensie. Als eerste commissaris voor Defensie en Ruimtevaart zult u ervoor moeten zorgen dat met defensie rekening wordt gehouden in de prioriteiten van de huidige jaarlijkse begrotingen en het volgende meerjarig financieel kader (MFK), dat tijdens de huidige zittingsperiode na onderhandelingen zal worden aangenomen. Hoe gaat u ervoor zorgen dat defensie in deze procedure een echte prioriteit wordt, en hoe gaat u er met name voor zorgen dat het EDF, het EDIP en alle vervolgvorstellen in het kader van de EDIS op korte en lange termijn voldoende worden gefinancierd? Wat is uw mening over het verkennen van andere mogelijkheden voor de financiering van defensie, zoals eigen middelen, voorstellen om het aantrekken van particuliere investeringen te ondersteunen, bijvoorbeeld door een hervorming van de statuten van de Europese Investeringsbank, en het gebruik van bevroren Russische activa en euro-obligaties?

In het rapport-Draghi wordt gewezen op een combinatie van structurele zwakke punten die van invloed zijn op het concurrentievermogen van de Europese industriële en technologische defensiebasis (EDTIB). In het rapport wordt onder meer gewezen op ontoereikende overheidsuitgaven voor defensie (de gecombineerde defensie-uitgaven van de 27 EU-lidstaten bedragen momenteel ongeveer een derde van die van de VS, en de uitgaven in China stijgen snel) en beperkte toegang tot financiering. Hoewel de Europese Investeringsbank (EIB) onlangs haar steun voor technologieën voor tweërlei gebruik en kleine en middelgrote ondernemingen in de veiligheids- en defensie-industrie aanzienlijk heeft opgevoerd, sluit haar kredietverstrekkingbeleid de financiering van munitie en wapens, en van uitrusting of infrastructuur die uitsluitend bestemd is voor militair of politiegebruik, nog steeds uit.

Wat overheidsfinanciering en -investeringen betreft, zal ik, als ik word benoemd tot commissaris voor Defensie en Ruimtevaart, ervoor zorgen dat de in de EU-begroting beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden gebruikt. Dit houdt ten eerste in dat een besluit moet worden genomen over de prioritaire gebieden voor defensie-uitgaven, en ten tweede dat moet worden besproken voor welke van deze prioriteiten gemeenschappelijke financiering op EU-niveau nodig is om sneller en algeheel goedkoper te worden verwezenlijkt.

In het witboek over de toekomst van de Europese defensie, dat ik in de eerste 100 dagen van het mandaat samen met de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid moet presenteren, zullen de investeringsbehoeften worden vastgesteld om de EU en de lidstaten voor te bereiden op de meest extreme militaire noodsituaties.

Wat betreft de vraag hoe deze behoeften in het kader van de huidige EU-begroting kunnen worden gefinancierd, is het belangrijk eraan te herinneren dat de snelle goedkeuring van het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) 1,5 miljard EUR zou vrijmaken, met name om bij te dragen aan de paraatheid van de defensie-industrie van de EU. Er moet nog een oplossing worden gevonden voor adequate financiering van het instrument voor steun aan Oekraïne in het kader van het EDIP.

Bovendien zal ik, als commissaris voor Defensie en Ruimtevaart, ook zorgen voor een snelle uitvoering van de verordening inzake versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (Edirpa) en de verordening betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (ASAP).

Om onze paraatheid op defensiegebied te vergroten, moeten we deze cultuur bovendien in het gehele EU-beleid integreren en de kwestie van de toegang tot financiering aanpakken. De financieringsmogelijkheden vormen een uitdaging: zij vereisen ofwel extra nationale bijdragen aan de EU-begroting, ofwel overeenstemming over nieuwe eigen middelen van de EU. Een nieuw specifiek inleenprogramma voor defensie-investeringen zou ook aanvullende nationale bijdragen of nieuwe eigen middelen opleveren om de terugbetalingskosten in de toekomst te dekken.

Gezien deze beperkingen wordt het stimuleren van particuliere investeringen in defensie van cruciaal belang om gemeenschappelijke defensieprojecten en defensie-innovatie te financieren en de risico's ervan te verminderen.

Zoals uiteengezet in mijn opdrachtbrief zal een intensieve samenwerking met de EIB, andere financiële instellingen en particuliere banken doorslaggevend zijn om deze doelstelling te verwezenlijken.

Een wijziging van het kredietverstrekkingbeleid van de EIB en een benadering waarbij meer risico's worden genomen ter ondersteuning van deep tech, zoals de ruimtevaart, zouden de Europese defensie-industrie aanzienlijk ten goede komen. Het zou middelen vrijmaken en een broodnodig signaal afgeven aan de rest van de markt.

In de strategie voor de Europese defensie-industrie (EDIS) worden concrete maatregelen voorgesteld om bestaande belemmeringen weg te nemen, waaronder het verstrekken van richtsnoeren voor de toepassing van het EU-kader voor duurzame financiering op het gebied van defensie en het opstarten van een dialoog op hoog niveau met de financiële sector. Ik ben voornemens toe te werken naar een betere erkenning van de soevereiniteit, veerkracht en veiligheid van de EU binnen het kader voor duurzame financiering.

Het voorgestelde EDIP omvat een fonds voor de versnelde transformatie van defensietoeleveringsketens (FAST), met als doel de toegang tot financiering voor kmo's en kleine midcaps in de defensiesector te vergemakkelijken. In combinatie met het voortdurende pleidooi ten opzichte van de EIB om defensie in mindere mate of niet meer uit te sluiten van haar kredietverstrekking, zullen deze inspanningen een gunstiger klimaat scheppen voor defensie-investeringen en -innovatie in de hele EU.

Op langere termijn moeten we de zowel de overheids- als de particuliere investeringen in defensie-O&O aanzienlijk verhogen. Het Amerikaanse agentschap voor geavanceerde onderzoeksprojecten op het gebied van defensie, DARPA, is een inspirerend voorbeeld dat de EU in overweging zou kunnen nemen. We zouden kunnen overwegen een soortgelijke aanpak op EU-niveau vast te stellen, waarbij de nadruk ligt op onderzoeksprojecten met een hoog risico en een hoog rendement, die het potentieel hebben om de defensievermogens ingrijpend te veranderen. Een dergelijk initiatief zou baanbrekend onderzoek op kritieke gebieden stimuleren, baanbrekende innovaties bevorderen en de technologische soevereiniteit van Europa in de defensiesector waarborgen. Met deze aanpak zou de EU de ontwikkeling van disruptieve technologieën kunnen versnellen, de kloof tussen fundamenteel onderzoek en militaire toepassingen kunnen overbruggen en een concurrentievoorsprong kunnen behouden in het snel evoluerende mondiale veiligheidslandschap. Deze inspanning zou een aanvulling vormen op onze bestaande initiatieven en de EDTIB verder versterken.

Bovendien moet de defensie-industrie van de EU lering trekken uit de verwezenlijkingen van de ruimtevaartindustrie van de EU, met name op gebieden als gezamenlijke ontwikkeling, toonaangevende technologieën, innovatie en dienstverlening voor de hele EU en daarbuiten. Door deze ervaringen te benutten, kunnen we soortgelijke successen in onze defensiesector bevorderen door innovatie, samenwerking en strategische autonomie te stimuleren.

Tot slot moeten het volgende MFK, en de bijbehorende instrumenten, nog worden opgesteld. Defensie zal daarbij een belangrijke prioriteit zijn.

We moeten eerst nadenken over wat we willen financieren, om daarna te bezien hoe we het best onze doelstellingen kunnen verwezenlijken en in de praktijk optimale resultaten kunnen boeken. Dit zal ons in staat stellen onze financiering doeltreffender te maken.

Als ik word benoemd tot commissaris voor Defensie en Ruimtevaart, zal ik nauw samenwerken met de commissaris voor Begroting, Fraudebestrijding en Openbaar Bestuur om ervoor te zorgen dat deze elementen in aanmerking worden genomen bij de voorbereiding van het volgende voorstel voor het MFK, dat volgend jaar moet worden ingediend.

Een sterke EDTIB is de hoeksteen van een Europese defensie-unie. We moeten samenwerken om het industriebeleid van de Unie te versterken en de steun voor de defensiesector op te voeren door de nadruk te leggen op meer, betere en gezamenlijke investeringen.